

بررسی کیفیت ارائه مراقبت به نوزاد سالم در زایمان طبیعی و سزارین در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد

دکتر فرشته راستی بروجنی^۱، مرضیه یداللهی فارسانی^۲، دکتر حمید علوی^۳، دکتر شهناز ترک زهرانی^۴

۱. پزشک عمومی، دانشجوی دکترای تخصصی بهداشت باروری، کمیته تحقیقات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۲. کارشناسی ارشد مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، ایران.

۳. دانشیار، گروه آمار زیستی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران.

۴. مربی، گروه مامایی و بهداشت باروری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران.

چکیده

سابقه و هدف: کیفیت مراقبت‌ها و خدمات ارائه شده به نوزاد در ساعات اولیه تولد تاثیر فراوانی بر سلامتی و کاهش مرگ و میر نوزادان دارد. هدف از این مطالعه ارزیابی کیفیت ارائه این مراقبت‌ها در زایمان‌های طبیعی و سزارین و مشخص کردن نقاط ضعف ارائه این خدمات و در راستای تسهیل برنامه ریزی در جهت رفع آن‌ها در بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد می‌باشد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی، بر روی ۲۸۲ نوزاد سالم ترم (۱۰۴ سزارین و ۱۷۸ طبیعی)، از طریق مشاهده و با استفاده از چک لیست ارزیابی کیفیت مراقبت نوزاد سالم انجام شد. این چک لیست دارای ۵۰ سوال در ۹ حیطه است که نمره درصد تطابق با استاندارد (کیفیت) را در کل و در هر حیطه بیان می‌نماید.

یافته‌ها: میانگین نمره درصد تطابق با استاندارد در کل ۵۸/۳ درصد و در زایمان طبیعی ۵۹/۴ و سزارین ۵۶/۴ درصد و اختلاف بین دو گروه معنادار بود ($p < 0.05$). مدت زمان تماس پوست با پوست نوزاد و مادر بعد از زایمان، شروع تغذیه با شیر مادر در ساعت اول، اقدامات فوری جهت احیاء، خدمات حمایتی تغذیه با شیر مادر در دو گروه اختلاف معناداری داشت. در هر دو گروه کمترین نمره تطابق با استاندارد در مراقبت جلوگیری از هیپوترمی (۳۹ درصد) و بیشترین نمره مربوط به واکسیناسیون (۱۰۰ درصد) گزارش شد.

نتیجه‌گیری: طبق نتایج این مطالعه کیفیت ارائه مراقبت به نوزاد سالم در بیمارستان‌های مورد بررسی در زایمان‌های سزارین پایین‌تر از زایمان‌های طبیعی است؛ با توجه به اهمیت این مراقبت‌ها در پیشگیری از عوارض نوزادی، انجام بررسی‌های بیشتر در رابطه با علل پایین بودن کیفیت بویژه در زایمان سزارین و راه‌های بهبود کیفیت مراقبت‌ها پیشنهاد می‌شود.

واژگان کلیدی: کیفیت مراقبت، نوزاد سالم، زایمان واژینال، سزارین.